

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 63. Argumentum quinquagesimum primum, & quinquagesimum
secundum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

adhibenda curet, ait Eminentiſſimus Cardinalis Denhoffius § 3. Nulla verò in dictis peccatoribus apparent ſigna à Sanctis tradita, plenam illam voluntatem probantia, ſed contraria potiùs. Eminentè verò plena voluntas aliquid faciendi, prout cap. 27. ex Auguſtino & Aquinate, imò ex ipſo quoque Evangelio oſtendimus, illa eſt, quæ fit quod volumus, dum in noſtra eſt poteſtate. Plena prout ſe emendandi voluntas in peccatore, eſt quæ de facto ſe emendat, dum poteſt. Igitur plenam ſe emendandi voluntatem habere non cenſetur, qui ſe non emendat, cum poteſt. Si enim plenam ſe emendandi voluntatem haberet, nulla negligeret media ad emendationem neceſſaria, ſed ſi ſe præcautionibus & armis munitet contra relapſum, ut facilè & citò non relaberetur. Taliter namque munitus, & armatus, divinèque ope adjutus (quæ non deſt facientibus quod in ſe eſt) contra fragilitatem & inconstantiam ſuam roboratus eſſet, & fortis effectus. Nec ab iſto robore & fortitudine facilè ac citò excideret, dummodò ſollicitè compararet ſibi media ad non excidendum neceſſaria, cum timore ac tremore ſalutem ſuam operando in laborioſis poenitentiae operibus, orationibus, jejniis, aliſque pietatis, ac mortificationis exercitiis, ab ipſomet Salvatore in Evangelio præſcriptis, juxta dicta cap. 41. § 26. Uno verbo cam in ſalutis ſuæ negotio, negotiorum maximo, ſollicitudinem & præcautionem adhiberet, eaque media ad optatum finem conſequendum præſtaret, quæ homines ſæculi pro rebus terrenis adhibere ſolent. Quod profectò ſi faceret, voluntatem, in negotio tanti momenti, ex humana fragilitate & inconstantia facilè & citò non mutaret, magis quam in rebus illis terrenis. In quibus ſicut homo (licet ex ſe inconstantis) non aded tamen inconstantis eſt, ut facilè & citò mutet plenam aliquid faciendi voluntatem; ſic nec in ſalutis negotio non aded inconstantis eſt, ut facilè & citò plenam mutet ſe emendandi voluntatem. Neque enim probable eſt in ſolo ſalutis negotio talem ac tantam eſſe hominis inconstantiam. Vide quæ dixi capite illo 27.

CAPUT LXIII.

Argumentum quinquageſimum primum, & quinquageſimum ſecundum.

386 **Q**uinquageſimum conſicitur ſic: in dictis peccatoribus non apparent ſigna ſeu effectus magis doloris, ac poenitentiae, de peccatis, quos Apoſtolus recenſet 2. Cor. 7. cum docet, quod qui verè ex toto corde de commiſſis peccatis triſtatur & poenitet, id oſtendit ex fructibus, ſeu effectibus iſtius triſtitiæ, ſeu poenitentiae, qui ſunt ſollicitudo magna cavendi relapſum; deſenſio, ſeu præcautiones & præmunitiones ad id neceſſariae. Timor Dei, deſideriumque efficaci nihil negligerendi in re tanti momenti; zelus ſeu ardens ſtudium adhibendi media omnia ad finem illum neceſſaria; vindicta ſeu inflammata voluntas puniendi ſe, Deoque per vindictam contra ſe exercitam ſatisfaciendi pro criminibus patris. Quando (amabo) & ubi viſum eſt, hominem tantis præſidiis, præcautionibus, & armis circumvallatum, facilè & citò rediſſe in priſtina crimina! Poenitentia talis eſſe non ſolet, niſi dum cordis intima penetravit. Dum ea verò penetravit, eſſe ſolet firma & ſtabilis, prout ipſemet Apoſtolus declarat dicens, quod talis triſtitia ſecundum Deum, poenitentiam ſtabilem ſeu impoenitentiam operatur. Et certè nunquam vidimus poenitentem, poenitentiam validè munità, ab ea facilè & citò recediſſe. Et quamvis hoc phyſicè fortaliſ aut metaphyſicè non ſit impoſſibile: quia tamen inſolitum eſt, &

inſtitutum, de eo humana præſumptio non eſt; ſed dum à poenitentia ſua quiſciam citò & facilè recedit, maxime ſi frequenter hoc faciat, humana præſumptio eſt cam intima cordis non penetraviſſe, ſed ſuperficialiſ fuiſſe. Sic enim à communiter accedentibus judicare ſolent homines, ut conſtat in exemplo uxoris, cujus maritum dilectiſſimum inimicus crudeliter jugulavit. De quo videndaque dixi capite 28.

Argumentum quinquageſimum ſecundum: ſic 387 dem peccatoribus deſt utrumque cordialis ac plena voluntas, animique promptitudo, quæ parati ſunt ad placandum, uti par eſt, Deum offendiſſe, ipſique ſatisfaciendum per opera poenitentiae, peccatis ac viribus ſuis proportionata (ſine qua tamen voluntate ac promptitudine non eſt plena converſio, ſeu contritio, ut conſtat ex dictis cap. 34.) pauci ſiquidem ex ipſis, etiam poſt grandia, ac ſæpè repetita crimina, etiam carnis, carnem ſuam crucifigere volunt, vel aliquid, aut certè nonniſi valdè modicum quid de ſolitiſ deliciis ac voluptatibus remittere, quo Deo ſatisfaciant: eò quod non intelligant quid ſit Deum offendere. Conveniens quippe pro peccatis ſatisfactis hodie tam rara eſt, ut peccatorum pars longè maxima, non tam poenitere, quam poenitentiae larvam exhibere videantur. Quod inde conſtat, quod, teſte S. Bernardino to. 3. ſerm. 35. de amore contentente, hodie longè minorem poenitentium concuſſum habeant, qui magnas, & peccatis proportionatas, quam qui parvas ac ſedè nullas injungunt poenitentias: Occurrit enim (inquirit) in Confeſſione, ſicut in mercatoribus vendentibus pannos ejuſdem bonitatis, conditionis, & collationis, & unus vendit pannum ſuum pro majori pretio quam alter. Certè ille mercator habebit majorem concuſſum qui vendit minori pretio, quam qui vendit majori. Ita hodie accidit in Confeſſione: nam Confeſſores, qui dant minores poenitentias, habent majorem concuſſum, quam dantes magnas; & ſic fit mercatura de poenitentibus. Et hi qui vadunt ad Confeſſores, qui dant minores poenitentias, cauſa evadendi bonos Confeſſores, cauſa non habendi congruas poenitentias, & magnas, non plus habent contritionis, quam diabolus. Similem, imò acriorem adhuc eorum cenſuram vide apud S. Vincentium Ferrerium ſerm. 1. §. de quinta virtute, & B. Henricum Suſo l. de 9. rumb. c. 9. Teſte etiam B. Iſidoro conc. 9. in Domini 4. Adventus, olim quidem cum multo melius Chriſtiani intelligerent neceſſitatem poenitentiae, quam nos ſciamus, cumque apud ſe cogitarent & perſisterent, quanto facilis hic in terris, quam in Purgatorio ſatisfieri poſſet pro peccatis; poenitentias longiores, atque aſperiores, ſeptem, quindecim, viginti, triginta annorum, inter alia etiam totius vite, libentiſſimè admittent, & explebant, ut ex libro Tertulliani de poenit. & aliis vetuſtiſ Anctoribus cognoſci poſſet. At verò hodie ita delicati, ita teneri effecti ſumus, ut vix paucorum dierum jejunia, pro multis ſceleribus atque deliciis, ſuſtinere poſſint. Cilicia verò & cineres, vigiliae, humilationes, flagella, & alia carnis afflictiones, non ſolum in moribus noſtris, ſed vix jam in libris (qui paſſim amantur, ac præ aliis eſt imantur) reperiantur. In Concilio Tolerano X. legitur Poenitentiam quendam, qui, cum Epicoſopus eſſet, & ſemel tactu femineo ſordidiſſet, ipſe ſe primum, nullo cogente, in ergaſtulo quodam concluſiſ, atque ibi novem menſium poenitentiam egit. Deinde ad Concilium literas dedit, quibus peccatum ſuum ſponte ſua prodidit. Patres verò Concilii illius, poenitentiam ei perpetuam, quouſque viveret, injunxerunt, ut perpetuo in humilibus & abſcis officiis deſerviret. Et nihilominus aſſerunt, humanis & miſericordius multò cum illo actum eſſe, quam an-

signorum regula & severitas patiuntur. Et quantum (obsecro) nos ab hoc genere poenitentiae absumus! Sed quid ait Scriptura? Qui timet primum, cadet in eum mix. Job. 6. Nos exigue & brevis poenitentiae austeritatem formidamus, & longissimas Purgatorii vel gehennae incurremus. Unde tantus torpor in nobis tanta segnitudo, tanta tenebrositas? Nisi ex eo quod non intelligimus, quid sit Deum offendere? Et quid hinc sequitur? nisi ut quamplurimum turmatim in gehennam descendant, non solum ex iis qui non confitentur, sed etiam qui confitentur... Verè dico vobis, dilatavit infernus amaram suam, & descendunt ad eum sine numero, defectu verè ac plena poenitentia. Labor quippe iste paucorum est (ait S. Pacianus epist. 3.) qui post peccatum resurgunt... qui carnis interitum reviviscunt.

883 Ex eodem fundamento R. P. Dionysius Werlenis, Provinciae Coloniae Capucinus, in suo Pseudopoenitente, concludit, plurimos malè confiteri: quia plurimos confitentes verè & christianè attritione carere, manifestum est ex eo quod plurimi fructiferam satisfactionem juxta doctrinam Ecclesiae injungendam fugiant, & omnino declinent.

Hujusmodi homines infanos vocat Speculum virtutum ab erudito Anonymo Scriptore Seraphici Ord. S. Francisci anno 1485. editum tit. de conscientia, ubi sic: "Infanorum hominum magis est numerus, qui sine discrimine ad Confessarios simplices, & confitentium animas curare negligentes accedunt; id quod tamen in causa corporis sui mortalis vix facerent. Etenim si infirmus, vel laicus foret, morbis & vulneribus suis expertissimum utique, quem inveniret, repossent, Medicum vel Chirurgum exquirent. At verò luxuriosi, superbi, avari, aliisque peccatis (quae vel deserere, vel dignis poenitentiae operibus emendare nolunt) implicati, sui in peccatis similes, vel saltem simplices Confessarios quaerunt, quod graviores, quas meruerunt, poenitentias evitent, fugiantque sapientes & rectos; addeoque caecos caecum in foveam inferni, vel, ut minimum, horribilis Purgatorii ducit."

CAPUT LXIV.

Argumentum quinquagesimum tertium & quinquagesimum quartum.

889 Argumentum quinquagesimum tertium: confucudinarum & recidivi, crimina sua facile & citò repetentes, propriissime sunt impii, vitam non emendantes. Igur absolvi non possunt, quamdiu tales sunt. Absolvi quippe non possunt, nisi illi quibus Deus veniam & misericordiam promittit. Atqui veniam & misericordiam nullibi Deus in Scriptura promittit impiis, nisi vitam emendantibus. Itam namque conditionem Deus exigit Ita. 1. Ezech. 18. Matth. 3. &c. Itam namque 1. Quiescite (inquit) agere perverse, discite bene facere. Querite judicium, jubente oppresso... Et venite, arguite me, dicit Dominus, si postea ista conditione non pepercero. Ezech. 18. Si impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis... & custodierit omnia praecepta mea, & fecerit judicium & justitiam, vitam vivet... omnium iniquitatum ejus non recordabor. Matth. 3. Genimina viperarum, quis demonstravit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructus dignos poenitentiae Quorum principalis est emendatio, ut postea videbitur. Nec peccatoribus, tametsi scelera sua consistentibus, misericordiam pollicetur Deus Prov. 28. nisi relinquunt ea: qui abscondit scelera sua, non dirigetur; qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Nec vitam Christus in Evangelio spon-

Tom. III.

det, nisi sub conditione observantiae mandatorum: si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Plenaque est divina Scriptura ejusmodi textibus.

Argumentum quinquagesimum quartum.

890 Si peccatores, post confessionem, vitam non corrigentes, sed in confessa crimina facile & citò relabentes, cum debita contritione confiterentur, confitendo fierent de peccatoribus justis. In ipsis proinde, post confessionem, appareret opera propria justorum, eorumque ipsis conveniret descriptio, quam divina Scriptura facit. At neque in ipsis apparent opera propria justorum (imò opera potius impiorum) neque ipsis convenit descriptio illa justorum. Siquidem vivunt in criminibus, ut ante, & tandem in illis vivere moraliter censentur (secundum Scripturam, communemque sensum hominum) quamdiu per vitam contrariam se correctos & emendatos non ostendunt. Neque enim pios, pudicos, temperantes, justos, sed impios, impudicos, ebriosos, injustos, communis hominum sensus & loquendi modus appellat, qui licet Sacramenta frequentent, vitam non ducunt piam, pudicam, temperantem, justam, sed in solitas impietates, impudicitias, intemperantias; injustitias, post suscepta Sacramenta, assidue relabuntur. Solos etiam piè, pudicè, temperantè, & justè viventes divina Scriptura vocat pios, pudicos, temperantes, justos; impios vero, impudicos, intemperantes, injustos, qui non emendant vitam impiam, impudicam, intemperantem, injustam, quantumcumque Sacramenta frequentent. Nihil denique in sacris Literis solemnius, quam rationales arbores ex fructibus cognosci, justumque & impium ex operibus judicari. Et quanam sunt opera justorum? De iis Discipulus, quem amabat Jesus, ait in 1. epistola sua c. 3. Qui facit justitiam, justus est... Qui facit peccatum ex diabolo est... Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit. Et de justificatis Paulus ad Galat. 5. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis. Rom. 6. quod mortui sunt peccato, v. 2. in novitate vitae ambulant, v. 4. in ipsis vitis homo crucifixus est, ut destrueretur opus peccati, & ultra non serviant peccato, v. 6. liberati à peccato, servi facti sunt justitiae, v. 18. A quibus omnibus longissime distat, qui, mox ut Sacramenta frequentarunt, carnis desideria perficiunt, vivuntque, ut autè, in vitis & concupiscentiis, nec ambulant in novitate vitae, nec servant justitiam, sed peccato. De iis proinde non loquitur Hieronymus epist. ad Rustic. dum ait: justus vocabulum non amittere, qui semper per poenitentiam resurgit. De iis (inquam) non loquitur, qui confessa, post poenitentiam, crimina assidue repetunt; sed de iis qui repetunt peccata justorum, seu venialia; sic enim habet: Septies in die cadit justus, & resurget. Si cadit, quomodo justus? Si justus, quomodo cadit? Sed justus vocabulum non amittit, qui per poenitentiam semper resurgit. Et ubi (quaso) scriptura, seu veteris, seu novi Testamenti, justos vocat eos, quorum vita assidua est confessionum, & criminum, post confessionem facile & citò repetitorum, alternatio, seu vicissitudo? Inter justos quidem veteris Testamenti Scriptura recenset Abel, Enos, Enoch, Noè, Abraham, Loth, Isaac, Jacob, Joseph, Moysen, Josue, Samuelem, David, Ezechiam, &c. Inter justos vero novi Testamenti, recenset Christi Apostolos, & Discipulos, primosque illos Christianos, quorum aliqui justitiam quidem semel acceptam amiserunt; nulli tamen confessa crimina assidue repetierunt; imò de primorum Christianorum per tria saecula successores Patres testantur, quod nulla committerent crimina, vel adèdè rara, ut beata Blandina (prout Eusebius refert lib. 5. Hist. Eccles. c. 1.) Tyranno dicere non dubitaret: Christiana

V v